

Pyreneeën Toulouse Gers

De markt van Mirepoix
J. Arnold/nemis.fr

De regio's in deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Toulouse en omgeving	blz. 89
2 De streek Gers	blz. 160
3 De Hautes-Pyrénées - Bigorre	blz. 241
4 Volvestre en het Pays de Comminges	blz. 335
5 De Ariège	blz. 375
6 Het vorstendom Andorra	blz. 435

INHOUD

J.Larrea/age fotostock

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes 6

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

De mooiste reisherinneringen.....10

REISPLANNER

Een keuze uit de mooiste routes...18

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips.....28

NAAR DE PYRENEEËN

Met de auto.....29

Met de trein.....29

Met het vliegtuig.....29

VOOR HET VERTREK

Klimaat.....30

Nuttige adressen.....30

Overnachten.....31

Uit eten.....32

PYRENEEËN VAN A TOT Z

Rubrieken
in alfabetische volgorde.....33

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden
en activiteiten.....38

MEMO

Evenementen.....40

Leestips.....42

Filmtips.....43

MEER WETEN OVER DE PYRENEEËN

DE PYRENEEËN VANDAAG

Regio en bewoners.....46

Een gulle keuken.....48

Tradities, feesten en sport.....52

LANDSCHAP EN NATUUR

Landschappen.....55

Flora en fauna van de Pyreneeën...58

Het milieu.....61

GESCHIEDENIS

De eerste mensen.....62

Pax Gallo-Romana.....64

Pelgrimsroute naar Compostela...65

De katharen.....66

Frans-Engelse vijandelijkheden...67

Godsdienstoorlogen.....68

Van pyreneïsme naar toerisme.....69

Vanaf de 19de eeuw.....70

Beroemde personen.....70

KUNST EN CULTUUR

De vroegste kunst.....72

Militaire architectuur.....73

Romaanse kunst.....74

De gotiek van Toulouse.....75

Bastides.....76

Traditionele huizen.....78

ABC van de architectuur.....79

Het Occitaans.....83

Kunstenaars, schrijvers
en musici.....85

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 TOULOUSE EN OMGEVING

Toulouse	90
<i>Toulouse, stad met toekomst</i>	92
<i>Van de 'lijn' tot de Airbus</i>	115
Saint-Félix-Lauragais	135
<i>De pastelkleur</i>	138
Canal du Midi	140
<i>Een megaproject</i>	142
Canal de Garonne	152

2 DE STREEK GERS

Auch	162
Marcillac	178
Nogaro	188
Eauze	193
<i>Armagnac</i>	194
Condom	199
Lectoure	214
Beaumont-de-Lomagne	227
Lombez	233
L'Isle-Jourdain	237

3 DE HAUTES-PYRÉNÉES - BIGORRE

Tarbes	244
Lourdes	251
<i>Geboorte van een heiligdom</i>	254
Argelès-Gazost	262
Cauterets	271
<i>De bronnen van Cauterets</i>	276
Parc National des Pyrénées	279
<i>De Pyrenese natuur beschermen</i> ..	283
Luz-Saint-Sauveur	285
Cirque de Gavarnie	295

**RAADPLEEG VOOR
IEDERE PLAATS ONS
ADRESBOEKJE**

Pic du Midi de Bigorre	300
Bagnères-de-Bigorre	303
Arreau	315
Saint-Lary-Soulan	323
Massif du Néouvielle	328

4 VOLVESTRE EN HET PAYS DE COMMINGES

Rieux-Volvestre	338
Aurignac	342
Saint-Gaudens	348
Montmaurin	351
Saint-Bertrand- de-Comminges ..	354
Bagnères-de-Luchon	366

5 DE ARIÈGE

Foix	378
<i>Aan het hof van de graven</i>	380
Montségur	391
Mirepoix	394
Tarascon-sur-Ariège	398
Grotte de Niaux	408
Ax-les-Thermes	410
Saint-Lizier	418
Vallées du Haut-Couserans	422
<i>De rijkdom van de Couserans</i>	425
Grotte du Mas-d'Azil	430

6 HET VORSTENDOM ANDORRA

Het vorstendom Andorra	436
<i>Een dwergstaat in de bergen</i>	437
Andorre la Vella	440
Ordino	447
<i>Romaanse kunst in Andorra</i>	451
Pas de la Casa	454

Woordenlijst	456
Register	468
Kaarten en plattegronden	477

NIET TE MISSEN

★★★ De reis waard

★★ Een omweg waard

★ Interessant

★★

Kathedraal Sainte-Marie in Auch

Hoog in de oude stad staat een pareltje van architectuur, met unieke koorbanken en flamboyant gekleurde glas-in-loodramen uit de renaissance.

Zie blz. 164.

J.-M. Barrere/hemis.fr

★★★

Massif du Néouvielle

Dit natuureservaat, met zijn scherpe pieken en turquoise meren, is een paradijs voor wandelaars en natuurliefhebbers. Zie blz. 328.

J.-P. Azam/hemis.fr

Pic du Midi de Bigorre

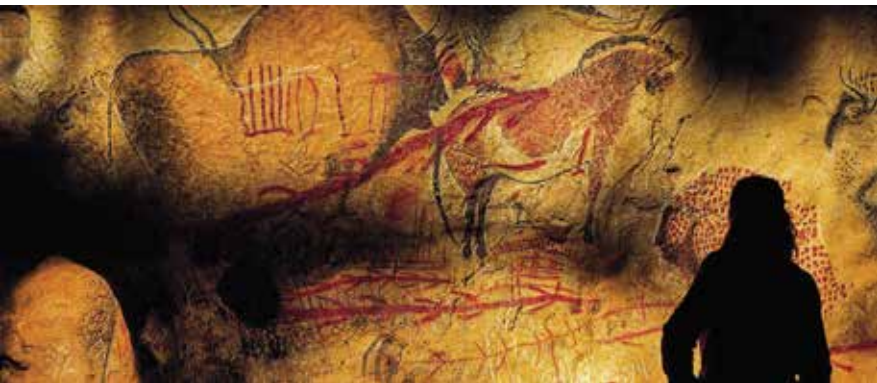
Deze berg (2877 m) is een Réserve Internationale de Ciel Étoilé, een erkend gebied zonder lichtvervuiling. Overdag een onvergetelijk panorama en 's nachts een eindeloze sterrenhemel. Zie blz. 300.

Grotte de Niaux

Een van de mooiste vindplaatsen van rotskunst, met tekeningen die meer dan 12.000 jaar geleden zijn gemaakt. Zie blz. 408.

C.Lehenaff/Photonomstop

A.Spani/hemis.fr

Canal du Midi

Een kunstwerk van ongekennde omvang, waar de tijd heeft stilgestaan. Ontdek het te voet, op de fiets of met een bootje. Zie blz. 140.

T. et B. Morand/hemis.fr

Het vroegere gasthuis van Lectoure
T.Grund/age fotostock

♥ **Kijk hoe de zon ondergaat** boven de roze stad en hoe de romaanse klokkentorens en neoklassieke gevels van kleur veranderen. Beste uitzicht: de kaden en loopbrug langs de Garonne en de Port Viguerie. **Zie blz. 118.**

♥ **Snuffel onder de bogen**, in de kapel, op de binnenplaats en in de zalen van het vroegere gasthuis van Lectoure (18de eeuw), waar de handelaren in curiosa hun koopwaar hebben uitgesteld. **Zie blz. 217.**

Zonsdijgang boven Toulouse, de roze stad
D.Schneider/Photonistop

TOP 5 Pieken en panorama's

1. Pic du Midi de Bigorre (blz. 300)
2. Cirque de Gavarnie (blz. 295)
3. Col d'Aspin (blz. 312)
4. Pic des Tentés (blz. 298)
5. Kasteel van Montségur (blz. 391)

Cirque de Garvanie

P.Clément/Arterra Picture Library/age fotostock

♥ **Sta versteld van de meesterwerken** van de collectie Simonow, met schilderijen van Picasso, Cézanne en Renoir, en beelden van Dalí en Rodin, tegen het magnifieke, spirituele decor van de Abbaye de Flaran. **Zie blz. 207.**

♥ **Ga met het hele gezin skiën in Saint-Lary-Soulan** en ontdek de charme van dit typisch Pyreneese stadje, met zijn mooie huizen van natuur- en leisteen. **Zie blz. 323.**

♥ **Beleef het epos van Roland**, de neef van Karel de Grote: na zijn nederlaag in de Slag bij Roncesvalles gooide hij zijn zwaard Durandal zo woedend weg dat hij een bres in de berg sloeg. De 40 m lange en 100 m diepe Brèche de Roland biedt nu een magnifiek uitzicht op het Cirque de Gavarnie in de diepte. **Zie blz. 297.**

♥ **Maak een circusvoorstelling mee** onder de Dôme de Gascogne en blijf daar na afloop om samen met de clowns en acrobaten een hapje te eten. Of om een rondleiding te volgen door de voormalige Caserne Espagne, waar alles in het teken van het hedendaagse circus staat. **Zie blz. 168.**

Het skigebied bij Saint-Lary

J.-M.Barrere/hemis.fr

Langs de kelders van de Armagnac

4 dagen

Route: 220 km door het westelijk deel van de Gers.

● Dag 1 Condom en de wijnstreek Ténarèze

Bezoek Condom (**blz. 199**): de kelders van Maison Ryst-Dupeyron, het Musée de l'Armagnac, de oude stad en de haven. Maak 's middags een rondrit door de wijnstreek Ténarèze: de kapittelkerk van Romieu (**blz. 205**) en de kastelen van Monluc (**blz. 206**) en Cassaigne (**blz. 209**). Eindpunt: het Musée Autrefois en Gascogne (**blz. 210**) in Mouchan, met een grote collectie oude machines en gereedschappen uit de wijnbouw.

● Dag 2 Eauze

Bezoek de abdij van Flaran (**blz. 207**) en de kelders van het beroemde Maison Delord (**blz. 198**) in Lannepax. Rijd daarna naar Eauze (**blz. 193**), de officiële hoofdstad van de eau de vie Armagnac. Bezoek het archeologisch museum, het Domus de Cieutat (**blz. 196**) en tot slot het Musée du Paysan Gascon in Toujouse (**blz. 191**).

● Dag 3 Nogaro en Madiran

Bezoek de vroegere kapittelkerk van Nogaro (**blz. 188**) en maak een ritje met de Vélorail de l'Armagnac door de wijngaarden (**blz. 191**). Sluit uw dag af in de wijngaard van Madiran (**blz. 184**).

● Dag 4 Van Bassoues naar Auch

Beklim de donjon van Bassoues (**blz. 181**) en bezoek de Basilique Saint-Fris, voordat u wijn gaat proeven op het Domaine de Bilé (**blz. 186**). Breng de middag en avond door in Auch (**blz. 162**) en beklim daar de monumentale middeleeuwse trap, die omzoomd wordt door wijnstokken van historische druivenrassen.

Tip: de wijnstreek is het hele jaar de moeite waard, maar van nov. tot jan. staat de Armagnac geheel in het teken van de Flamme de l'Armagnac en de ambachtelijke distillatie.

In de voetsporen van de pyreneïsten

6 dagen

J.-P. Azam/hemis.fr

Route: 190 km door het Parc National des Pyrénées.

● Dag 1 Lourdes

Breng de eerste dag door in Lourdes (**blz. 251**), met bezoekjes aan de grot en de burcht.

● Dag 2 Argelès-Gazost

Ga wandelen in het Réserve Naturelle Régionale du Massif du Pibeste-Aoulhet (**blz. 264**). Rijd dan naar Argelès-Gazost en relax in de Jardin des Bains (**blz. 263**).

● Dag 3 Cauterets

Rond Cauterets (**blz. 271**): maak een wandeling in de Vallée de Lutour en klim naar de Pont d'Espagne (**blz. 274**). Hebt u een goede conditie, loop dan door naar het Lac de Gaube (**blz. 274**), neem anders de stoeltjeslift.

● Dag 4 Luz-St-Sauveur

Bezoek in Luz-St-Sauveur (**blz. 285**) de versterkte kerk Saint-André en het kasteel. Ga 's middags naar Gavarnie (**blz. 296**) voor een wandeling naar het keteldal.

● Dag 5 Pic du Midi de Bigorre

Ga terug naar Luz-St-Sauveur en rijd via de Col du Tourmalet (**blz. 292**) naar de Pic du Midi de Bigorre (**blz. 300**): maak een wandeling van 4.30 uur naar boven, naar het bezoekerscentrum. Rijd door naar Arreau (**blz. 315**) of St-Lary-Soulan (**blz. 323**). Of overnacht in het observatorium: onvergetelijk!

● Dag 6 Massif du Néouvielle

Ga wandelen in het Massif du Néouvielle (**blz. 328**): steek de Col d'Aspin over en loop via St-Lary-Soulan naar het Lac d'Orédon, het Lac d'Aumar en de Col d'Aubert – een rondwandeling van in totaal 4.30 uur (**blz. 332**).

Tips: zorg voor een goede wandeluitrusting. Als u op één dag wilt wandelen en een kuuroord wilt bezoeken, leg dan een tweede set kleding in de auto. Houd rekening met verkeersdrukte bij Lourdes.

door de Assemblée Permanente des Chambres d'Agriculture (online en in de boekwinkel): boerderijherbergen, kamperen bij de boer, boerderijen met B&B en recreatiemogelijkheden, per regio en per departement.

Logies voor trekkers

Gids 'Gîtes d'Étape et Refuges' – Voor trekkers zijn er de website www.gites-refuges.com en de gids *Gîtes d'Étape et Refuges* van A. en S. Mouraret (te downloaden via de website). Site en gids, met 4000 overnachtingsplekken in Frankrijk en de grensgebieden, richten zich op wandelaars en liefhebbers van bergsport, bergbeklimmen, skiën, fietsen, kanoën en kajakken.

JEUGDHERBERGEN

Ligue Française des Auberges de Jeunesse (LFAJ) – 67 r. Vergniaud - 75013 Parijs - ☎ 01 44 16 78 78 - www.auberges-de-jeunesse.com.

LFAJ-kaart: € 7 (jongeren tot 26 jaar), € 11 (volwassenen) of € 20 (gezinnen) per jaar.

Fédération Unie des Auberges de Jeunesse (FUAJ) – Centre National - 27 r. Pajol - 75018 Parijs - ☎ 01 44 89 87 27 - www.fuaj.org.

FUAJ-kaart: € 7 (jongeren tot 26 jaar), € 11 (volwassenen) of € 20 (gezinnen) per jaar.

HOTELKETENS

B&B – ☎ 0 892 782 929 (€ 0,34/min.) - www.hotel-bb.com.

Ibis Hôtel, Ibis Styles Hôtel en Ibis Budget Hôtel – www.ibis.com.

Campanile – ☎ 0 892 234 812 (€ 0,34/min.) - www.campanile.com.

Kyriad – ☎ 0 892 234 813 (€ 0,34/min.) - www.kyriad.com.

Uit eten

U vindt onze selectie van eetgelegenheden in de 'Adresboekjes' bij alle beschrijvingen in het deel 'Steden en bezienswaardigheden'.

De restaurants zijn ingedeeld in vier prijscategorieën, van 'goedkoop' tot 'pure verwennerij'.

Raadpleeg ook de **Rode Michelin-gids Frankrijk** en de gids die wordt uitgegeven door de departementale afdeling van **Bienvenue à la Ferme**, op te vragen bij de Chambre d'Agriculture des Hautes-Pyrénées – 22 Place du Foirail - 65000 Tarbes - ☎ 05 62 34 66 74.

LABELS

Cuisineries Françaises –

☎ 05 63 56 06 58 - www.cuisineriesfrancaises.com. De restaurants die bij deze organisatie zijn aangesloten, zetten zich in voor het culinaire erfgoed en hebben daarom mooie streekgerechten op het menu.

De chefs bereiden hun gerechten met ten minste 70% verse lokale producten en bieden menu's uit de regionale keuken aan.

Slowfood – www.slowfood.fr.

Slowfood is een levenskunst die duurzaamheid combineert met lekker eten. Vier producten dragen het regionale keurmerk: het schaap van Barèges-Gavarnie, het zwarte varken van Bigorre, de Gasconse kip en het Mirandais-rund uit Gascogne.

LOKALE SMAKEN

Route des Cassoulets –

☎ 04 68 71 09 53 - www.academie-du-cassoulet.com. Van Toulouse tot Narbonne, ontdek en proef de beste cassoulets van het zuiden.

Route du Foie Gras du Gers –

☎ 05 62 61 77 40 - www.routedufoiegrasdugers-igp.org. Een selectie van producenten, fokkers en winkels.

Escapades en Armagnac –

www.armagnac.fr. Een netwerk in het teken van de armagnac, met 120 professionals die hun kelders openstellen voor publiek. Evenementen, exposities en diverse activiteiten.

Pyreneeën van A tot Z

Uitgebreide documentatie vindt u bij de **Comités Départementaux** en het **Comité Régional du Tourisme Occitanie** (blz. 30).

BERGBEKLIMMEN

De Pyreneeën vormen een waar paradijs voor bergbeklimmers. Liefhebbers kunnen een beroep doen op een gids of een door de staat erkende klimmer.

Fédération Française de la Montagne et de l'Escalade – 8-10 quai de la Marne - 75019 Parijs - ☎ 01 40 18 75 50 - www.ffme.fr. Alle klimlocaties in Frankrijk zijn terug te vinden op de site van de FFME.

Comité Départemental de Montagne et d'Escalade – CD FFME 65 - 9 r. André-Fourcade - 65000 Tarbes - www.ffme-65.fr.

BERGSPORT

Organisaties van berggidsen bieden allerlei activiteiten en begeleiding:

Montagne Passion – 9110 Mérens-les-Vals - ☎ 06 87 12 64 01 - www.montagnepassion.com.

Bureau des Guides de Luchon – 66 allées d'Étigny - 31110 Luchon - ☎ 05 61 89 56 08 - www.bureau-guides-luchon.com.

Bureau des Guides de la Vallée de Cauterets – 2 r. de la Raillère - BP 43 - 65110 Cauterets - ☎ 06 42 06 33 82 - www.guides-cauterets.com.

Bureau des Guides de la Vallée de Luz – BP 6 - pl. du 8-Mai - 65120 Luz-St-Sauveur - ☎ 05 62 92 87 28 of ☎ 06 59 04 65 47 - www.guides-luz.com.

Bureau des Guides de Gavarnie-Gèdre – 65120 Gavarnie - ☎ 05 62 92 49 10 - www.ete.gavarnie.com.

Bureau des Guides de la Haute-Bigorre – 5 pl. Lafayette - 65200 Bagnères-de-Bigorre - ☎ 06 32 71 07 96 - www.vertigedeladour.com.

Bureau des Guides de St-Lary – 2 rte de Cap-de-Long - 65170 St-Lary-Soulan - ☎ 05 62 40 02 58 - www.guides-saintlary.com.

De **Bulletins Neige et Avalanche** (BNA, sneeuwtoestand), die u bij elk vertrekpunt vindt, dienen vóór elke tocht te worden geraadpleegd.

Météo France – ☎ 32 50 of ☎ 0 892 68 00 + het nummer van het departement (beide nummers € 2,99 + gesprekskosten). Zie ook www.meteorage.fr.

CAMPERS

Op de kaarten van de Comités Départementaux de Tourisme vindt u diverse routes langs de toeristische attracties. Deze zijn ook terug te vinden op hun websites (zie 'Nuttige adressen' op blz. 30).

CANYONING

De wilde stromen in de Pyreneeën zijn ideaal voor canyoning, rafting en hydrospeed (wildwaterzwemmen). Een begeleider die de stroomversnellingen en weersomstandigheden kent, is daarbij onmisbaar.

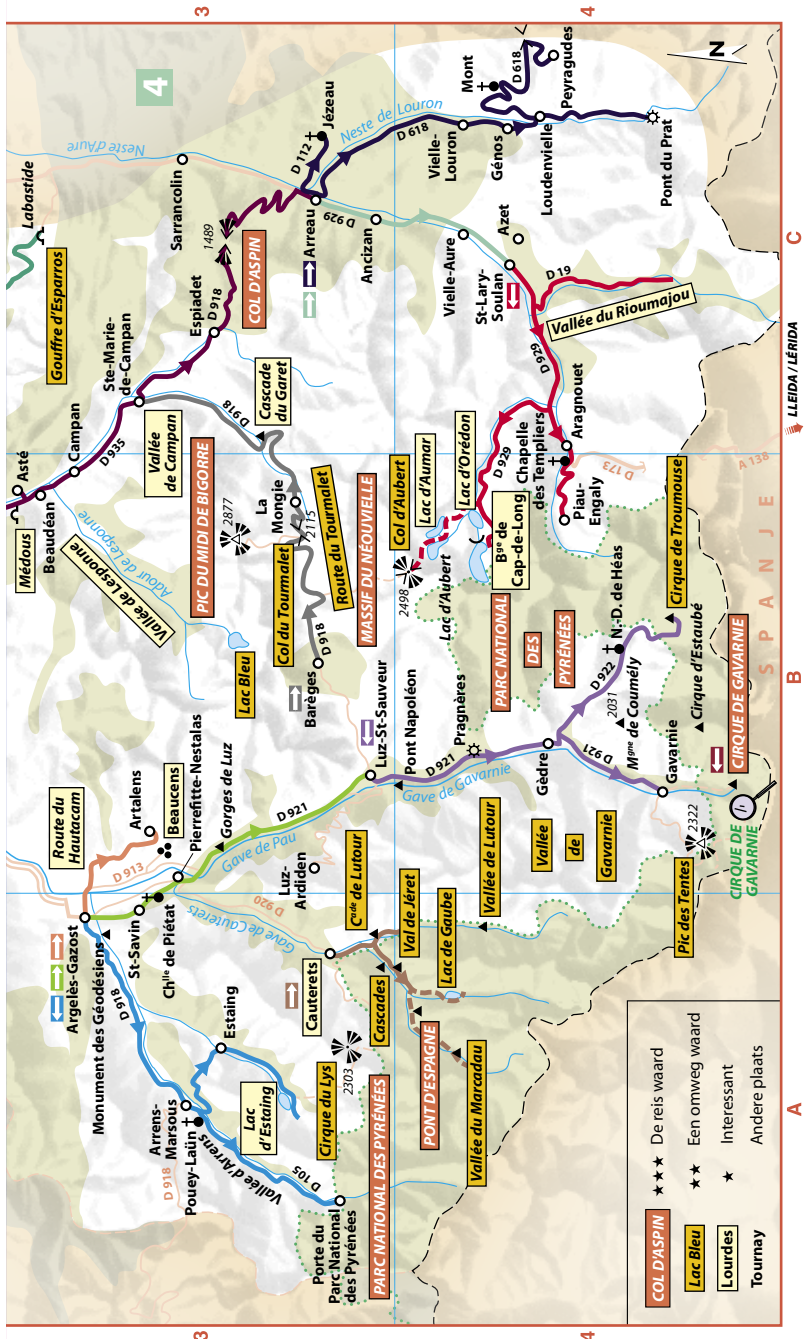
Fédération Communautaire des Accompagnateurs en Montagne des Pyrénées – Passeurs des Pyrénées - Place de la Mairie -

De Hautes-Pyrénées - Bigorre **3**

Michelinkaart 342 – Hautes-Pyrénées (65)

▶ TARBES	244
▶ LOURDES★	251
▶ ARGELÈS-GAZOST EN RONDRITTEN	262
▶ CAUTERETS★ EN RONDRIT	271
▶ PARC NATIONAL DES PYRÉNÉES★★★	279
▶ LUZ-SAINT-SAUVEUR EN RONDRITTEN	285
▶ CIRQUE DE GAVARNIE★★★	295
▶ PIC DU MIDI DE BIGORRE★★★	300
▶ BAGNÈRES-DE-BIGORRE EN RONDRITTEN	303
▶ ARREAU EN RONDRITTEN	315
▶ SAINT-LARY-SOULAN	323
▶ MASSIF DU NÉOUVIELLE★★★ EN RONDRIT	328

COL D'ASPIN	★ ★ ★	De reis waard
Lac Bleu	★ ★	Een omweg waard
Lourdes	★	Interessant
Tourney		Andere plaats

3

4

4

C

B

A

3

4

LEIDA / LÉRIDA

SPAINJE

Tarbes

42.888 inwoners – Hautes-Pyrénées (65)

Tarbes, de hoofdstad van Bigorre, is sinds de 19de eeuw vooral bekend om zijn paarden en huzaren. Deze reputatie wordt in stand gehouden door de aanwezigheid van twee belangrijke kazernes voor parachutisten, die bij conflicten over de hele wereld nuttig werk doen. De andere ster van de stad is natuurlijk de *haricot*, een grote boon, die een hoofdrol speelt in het recept voor cassoulet en waarvan de productie sinds de jaren 1980 enorm is gegroeid. Het dynamische Tarbes ligt in de buurt van de wintersportcentra van de Pyreneeën en is de geboorteplaats van maarschalk Foch (1851) en Théophile Gautier (1811), de schrijver van *Capitaine Fracasse*.

ADRESBOEKJE: BLZ. 249

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 3 cours

Gambetta - 65000 Tarbes - ☎ 05 62 51 30 31 - www.tarbes-tourisme.fr - mei-sept.: 9.30-12.30, 14.00-18.00 u; rest v.h. jaar: dag, beh. za 9.30-12.30, 14.00-18.00 u - gesl. zo, feestd.

LIGGING

Regiokaart B1 (blz. 242). 150 km van Toulouse via de A64, 45 km van Pau.

PARKEREN

Parkeren kunt u op de Place de Verdun, in parkeergarage Brauhau-

ban naast het toeristenbureau en op de Place Marcadieu (niet op donderdag, want dan is er markt).

AANRADERS

Jardin Massey; diverse zomerfestivals.

PLANNING

Trek een dag uit om de stad en zijn omgeving te verkennen. Let op: de stoeterij is alleen doordeweeks geopend (vijf rondleidingen per dag).

MET KINDEREN

De stoeterij – Maison du Cheval; een ritje met de koets; de Jardin Massey.

Wandelen Plattegrond (blz. 246)

★ Jardin Massey AB1

Rue Massey - ☎ 05 62 44 38 38 - ♿ - half juni-half aug.: 7.00-21.00 u; begin april-half juni en half aug.-eind sept.: 8.00-20.00 u; maart en okt.: 8.00-19.00 u; rest v.h. jaar: 8.00-18.00 u.

👤 Dit mooie Engelse park (een 'Jardin Remarquable') met zijn weelderige en zeer diverse begroeiing en tal van exotische planten, ligt in het centrum van Tarbes, rond het Musée Massey. Het werd aangelegd door de eigenaar, Placide Massey, natuurkenner en getalenteerd landschapsarchitect, die de tuin na zijn dood in 1853 aan de stad schonk. Placide Massey woonde midden in het park in een neo-Byzantijns gebouw, met een observatietoren in Moorse stijl. Naar verluidt is dit door de plaatselijke architect Jean-Jacques Latour ontworpen bouwwerk een kopie van een paleis in Caïro. Het biedt nu onderdak aan het Musée des Hussards en het Musée des Beaux-Arts. De **oranjerie** met haar metalen constructie werd een paar jaar later toegevoegd en herbergt tegenwoordig een collectie cactussen, vetplanten en klimplanten.

In het park, dat bevolkt wordt door vele pauwen en eenden, staan ook enkele bankjes. Het is er heerlijk wandelen en uitrusten. Jardin Massey is ook van historische waarde, omdat het onderdak biedt aan de **kloostergang van de abdij**

Tarbes, Jardin Massey
Ch. Lehenaff/Photononstop

Saint-Sever-de-Rustan. Let hier vooral op de kapitelen (zie blz. 248). Verder bevat het park een kinderspeelplaats. De **Carmel**, tegenover de tuin, is nu een expositieruimte voor tijdelijke tentoonstellingen (schilderkunst, fotografie).

Musée Massey A1

Rue Achille-Jubinal - ☎ 05 62 44 36 95 - www.musee-massey.com - ♿ - half april-half okt.: 10.00-12.30, 13.30-19.00 u; rest v.h. jaar: 10.00-12.00, 14.00-17.00 u - gesl. di, 1 jan., 1 mei, 25 dec. - € 5 - € 5 gezinspas - gratis wo (volwassene + kind).

Het Musée Massey omvat twee musea.

Musée International des Hussards – Dit museum toont uniformen, uitrusting en wapens van eenheden uit achttien landen die de geschiedenis illustreren van de huzaren vanaf de oprichting tot de dag van vandaag.

Musée des Beaux-Arts – In mooie zalen met in levendige kleuren geschilderde muren hangen schilderijen uit de Italiaanse, de Vlaamse en de Franse school van de 16de-19de eeuw: onder meer een triptiek van Cock getiteld *De Maagd, het Kind, de heilige Johannes en de heilige Hiëronymus* (15de eeuw), een *Heilige Familie* (Italiaanse school, 16de eeuw), de *Geboede Christus* van Pontormo (Italiaanse school, 16de eeuw), een *Jacht op het everzwijn* (17de eeuw, Vlaamse school) en een *Markt in Bigorre*, een werk van de regionale schilder Henri Borde (1888-1958). In tijdelijke exposities worden de overige werken uit de depots getoond. Verbonden aan het Musée des Beaux-Arts bewaart de **Collection Bigorre Quatre Vallées** bijna 6000 objecten die het leven van de bewoners van de Bigorre en de naburige dalen illustreren.

Maison Natale du Maréchal Foch A1

2 r. de la Victoire - ☎ 05 62 93 19 02 - www.tarbes-tourisme.fr - rondleidingen (45 min.) 9.30-12.15, 14.00-17.15 u - gesl. di, 1 jan., 1 mei, 1 nov., 25 dec. - gratis - er is ook een winkeltje.

In dit huis werd Ferdinand Foch op 2 oktober 1851 geboren. In de ruimte op de begane grond zijn portretten, foto's en beelden van de held verzameld. Op de eerste verdieping staat, tussen de meubels uit zijn appartement aan de Rue de Grenelle in Parijs, de stoel waarin hij stierf. Een ander vertrek geeft een

DE HUZAREN

De huzaren waren behendige Hongaarse ruiters (het woord 'huzaar' betekent 'groep van twintig ruiters', de voorloper van het peloton in de moderne cavalerie), die aan het einde van de 17de eeuw hun opwachting maakten in de West-Europese legers. Daar boezemden ze ontzag in met hun exotische uniformen en de handigheid waarmee ze 'oorlogje speelden'. Maar hun ongedisciplineerde, brutale gedrag en het gemak waarmee ze deserterden, moesten met ijzeren hand worden onderdrukt. In Frankrijk werd het eerste echte huzarenregiment in 1720 opgericht door Ignace Stanislas de Bercheny, een Hongaarse edelman. De eerste huzarenparachutisten, die sinds 1963 in Tarbes zijn gelegerd, zijn directe erfgenamen van dit regiment. Omdat elke militaire bevelhebber huzaren in zijn leger wilde hebben, waren de 'echte' al snel niet meer beschikbaar, waarop men noodgedwongen een beroep moest doen op Turken, Polen en Duitsers. Het enige wat nog aan de herkomst van deze cavalerie herinnert, is het uniform, dat in 34 landen werd gebruikt. Ook het lef en de vakkennis zijn gebleven; de huzaren stelden overwinning op overwinning en ze brachten enkele opmerkelijke militairen voort, zoals de maarschalken Ney, Kellerman, Blücher en Lyautey.

 De lage, lichtgekleurde paviljoenen in het 8 ha grote park staan in de schaduw van prachtige ceders en magnolia's, en voeren u terug naar de tijd van het Eerste Keizerrijk. In deze stallen kwam in de 19de eeuw het beroemde 'tarbaispaard', de anglo-arabier van de huzaren en jagers te paard, ter wereld. Na een bezoek aan de bijgebouwen (stallen, smederij, zadelmakerij, fokkerij) komt u bij de oude manege, die is getransformeerd tot Maison du Cheval: een expositieruimte die gewijd is aan het beeld van het paard in de zuidelijke Pyreneeën.

Musée Commémoratif de la Déportation et de la Résistance A1

63 r. Georges-Lassalle - ☎ 05 62 51 11 60 - www.tarbes.fr - ♿ - 9.00-12.00, 14.00-17.30 u - *gesl. za, zo, feestd.* - rondleidingen op afspraak (45 min.) - gratis.

Het kleine museum (twee schoollokalen) zet de wereldwijde en plaatselijke gebeurtenissen van 1939 tot 1945 op een rij, van de oproepen tot deportatie tot de vluchtelingen en het verzet in deze streek (door het Corps-Franc Pomiès en het Regiment de Bigorre).

Maison du Parc National des Pyrénées AB2

2 r. du 4-Septembre - ☎ 05 62 54 16 40 - www.pyrenees-parcnational.fr/fr - ♿ - 9.00-12.00, 13.30-17.00 u - *gesl. za-ma, feestd.*

Het informatiecentrum bevat tentoonstellingen over de fauna en flora van het park, een mediatheek en een auditorium. Het centrum staat in de tuin van de Villa Fould, de administratieve zetel van het nationale park. Dit landhuis was ooit eigendom van Achille Fould (zie kader op de volgende bladzijde).

In de omgeving Regiokaart (blz. 242-243)

Ibos B1

 7 km. Verlaat Tarbes via de D817 richting Pau.

De huizen van dit ooit versterkte stadje drommen samen rond de oude kapittelkerk, die later de **Église Saint-Laurent** werd. Met zijn vierkante donjon en zware, meerhoekige koorafsluiting lijkt de kerk (14de en 15de eeuw) meer op

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuidoost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2019/45/252 - NUR 512
ISBN 978 94 014 5714 9

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vertaling	Sylvia Birnie, Henriëtte Gorthuis, Alexander van Kesteren, Marieke van Ommeren, Michèle Schedler, Eric Strijbos
Eindredactie	Frans van der Heijden
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Anibal Trejo/Shutterstock.com
Oorspronkelijke titel	Pyrénées Toulouse Gers
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Matilde Miñón, Aude Gandiol
Redactie	Luc Decoudin, Anne Duquénoy, Sophie Fréret, Arnaud Goumand, Serge Guillot, Irène Lainey, Alice Lay, Florent Leclercq, Emmanuelle Maisonneuve, Laurence Michel, Matilde Miñón
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan, Sandro Borel
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Iulia-Elena Costache, Leonard Pandrea, Thierry Lemasson
	Stadsplattegronden: © MICHELIN en © 2006-2016 TomTom. All rights reserved.
Met dank aan	Véronique Aissani, Hervé Dubois, Yan Evano, Delphine Coutant, Marion Desvignes-Canonne, Hélène Wang Mélissa Butelli (Office du Tourisme de Toulouse), Mado Goncalves (Agence de Développement Touristique d'Ariège Pyrénées), Nathalie Lacomme (CDT de Haute-Garonne), Raphaëlle Lequai (Comité Départemental du Tourisme et des Loisirs du Gers en Gascogne)

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2019

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.